

Betekenisvol leren lezen op OBS de Graswinkel

Vanuit ons nieuwe concept hebben we alle groepen heterogeen geformeerd. Dit betekent dat de groepen 3 en 4 samen een stamgroep vormen. De kernwoorden van ons nieuwe concept zijn: **eigenaarschap, met elkaar, betekenisvol en kansrijk.**

We werken schoolbreed met 6 grote projecten per schooljaar. De inhoud hiervan zijn gekoppeld aan de onderwerpen van Jeelo. (Voor meer informatie: <https://www.jeelo.nl>)

Bij de projecten beschrijven we de grotere doelen voor een periode van 6 tot 8 weken. We maken hierbij gebruik van ontwikkelgebieden en geen aparte vakken. Vanuit de grote planning maken we weekplanningen om de doelstellingen te verkleinen.

In de groepen 3 en 4 werken we vanuit de principes van betekenisvol leren lezen. We gebruiken ook de kennis en inzichten van Veilig Leren Lezen. Zo zijn we de afgelopen 2 jaar gekomen tot een andere invulling van het lees-, schrijf- en spellingonderwijs. Binnen Jeelo is er een ruim aanbod van onderwerpen, teksten, woordenschat en inhoudelijk leren. We koppelen de te leren doelen zoveel mogelijk aan het project van Jeelo.

Hoe ziet een en ander er dan uit in de praktijk?

Wekelijks starten we met een **weektekst**, we bieden deze klassikaal aan en koppelen er woorden en letters aan. De weekteksten zijn verschillend van niveau. De woorden voor groep 3 zijn mkm-woorden en zijn gekoppeld aan de letters die geleerd gaan worden. De woorden voor groep 4 zijn woorden die te maken hebben met de spellingscategorieën die we gaan oefenen. Zowel de verhalen als de woorden komen uit Jeelo. Dagelijks gaan kinderen **samen lezen**. Bij het samen lezen is er een leerling uit groep 3 en een uit groep 4. Samen lezen ze de tekst, als dit (nog) niet lukt bij groep 3 dan wijst dit kind de letters aan die bekend zijn en leest groep 4 voor. Na het lezen van de tekst flitsen de kinderen van groep 4 de letters met kinderen uit groep 3. Ook oefenen we dagelijks middels **alleen lezen**. Kinderen kiezen hierbij boekjes op hun eigen niveau. Er wordt elke dag gedurende 15 minuten serieus en zelf gelezen. Het aanbod van de te kiezen boeken is ruim. Kinderen kunnen kiezen uit prentenboeken, versjesboeken, boeken over het onderwerp, stripboeken of leesboekjes. Belangrijk en zichtbaar is de motivatie en interesse waarmee kinderen dit alleen lezen aan gaan. Zowel tijdens het samen lezen als het alleen lezen kunnen leerkrachten gerichte interventies doen bij kinderen die dit nodig hebben.

Het woordenschat onderwijs richten we in vanuit de woordenschat en het woordbegrip dat Jeelo aanreikt. De woorden passen het project. We doen gedurende het project verdiepende activiteiten. De woorden maken zichtbaar in woordwebs, mindmaps en vormgevers.

Tijdens de werkles oefenen kinderen de vaardigheden. Elke dag zijn er 3 werklessen waar kinderen activiteiten doen met de aangeboden stof. Je moet dan denken aan stempelen van letters, kleien van letters, taal en letterspellen spelen, sticker met woorden erbij bedenken, constructie - en

spelactiviteiten. Een belangrijk onderdeel van de werkles is het **schrijven van verhalen**. Hiermee starten we al meteen in groep 3. Middels het zelf schrijven van verhalen oefenen kinderen de analyse en synthese van de woorden. Aan het begin tekenen kinderen veel en schrijven of plakken ze een enkele letter. Vervolgens zie je ze ontwikkelen: ze gaan tekeningen maken en daarbij woordjes en kopzinnnetjes schrijven. Later gaan ze opdrachten met woorden en zinnen maken. In groep 4 gaan we het schrijven van de verhalen koppelen aan spelling. Ben je in staat om de woorden die we oefenen deze week ook goed toe te passen qua spelling in je verhaal? Het schrijfonderwijs start pas als we zien dat een kind hier aan toe is. We willen ruimte bieden aan het schrijven van verhalen en niet aan de motorische oefening van de letters. Kinderen leren dus later het methodische schrift. Tijdens de werkles ben je als leerkracht in staat om het kind op niveau de instructie te bieden waar het nodig is.

We organiseren veel activiteiten rondom boeken. We ordenen de boeken met de kinderen op genre, kiezen samen een voorleesboek voor de klas, attenderen de kinderen op schrijver, tekenaar etc. We kiezen boeken die passen bij het project. We geven de ruimte voor veel voorleesmomenten met behulp van de eigen verhalen. Dit kan per tweetal zijn, in een klein groepje of voor de hele klas. Kinderen mogen en durven hun verhaal voor te lezen. Ook houden de kinderen een boekenkring in een klein groepje waarin ze vertellen en lezen uit hun favoriete boek. Zo wisselen ze boeken uit, dit werkt heel motiverend en kinderen worden nieuwsgierig naar boeken waarover andere vertellen.

Ik merk dat kinderen veel minder druk voelen. Ze krijgen de kans om op hun eigen niveau het leesproces op te pakken. Mijn rol als leerkracht is om goed te observeren en kijken wat kinderen nodig hebben om de volgende stap te zetten. Kinderen verschillen in tempo, niveau en wijze waarop ze leren. Met deze manier van werken komen we hieraan tegemoet. Wat me dagelijks raakt en intrigeert is de motivatie, het enthousiasme en de leergierigheid waarmee kinderen leren. Betekenis vol leren lezen met behulp van Jeelo is voor onze kinderen een schot in de roos.

Geschreven door Jeanne Vleeshouwers

Leerkracht team 2D, 6-8 jaar OBS de Graswinkel Weert.

